

Handledning till *Bara dra* av Ann-Helén Laestadius

Uppgifter: Introduktion av boken, textfrågor, loggskrivande och diskussionsfrågor

Bokens lättläsnivå: 4, (1 är lättast och 6 svårast)

Målgrupp: Handledningen fungerar för unga vuxna och vuxna i olika skolformer och i bokcirklar

Om boken

Bara dra handlar om Johannes som är nitton år och bor med sin familj i Övre Soppero, utanför Kiruna. Han har hoppat av gymnasiet eftersom föräldrarna behöver honom i renskötseln.

Men Johannes vill någonting annat. Kanske söka ett jobb, plugga, flytta långt hemifrån.

Men om han gör det sviker han sin familj.

Så träffar han Minna.

Hon går sin egen väg och låter ingen bestämma över henne.

Handledningen är framtagen av Jenny Edvardsson för LL-förlaget och MTM.

Introduktion av boken

Titta på bokens titel, omslag, författarnamn och baksidestext.

- Vad för slags bok verkar det vara?
- Vad tror du att boken kommer att handla om?
- Vad är det som får dig att tro detta?
- Har du läst någon bok tidigare som du tycker påminner om denna?

Vilken är det, i så fall?

Textfrågor

Frågorna till boken är av tre typer:

- frågor till texten (där svaren går att hitta direkt i texten)
- frågor mellan raderna (där svaren kräver att man gör inferenser och drar egna slutsatser)
- frågor bortom raderna (där svaren kräver att man kan göra kopplingar till sig själv och sin omvärld)

Kapitel 1

1. Johannes skäms över sina händer. Varför det?
2. Hur gammal är Johannes?
3. Ett samiskt demonstrationståg ska gå genom Kiruna. Varför?
4. Vad är det som gjort att Johannes bestämt sig för att lämna renskötseln och söka sig ett jobb i gruvan?

Kapitel 2

1. Vem är Minna-Linna?
2. Hur känner Johannes och Minna-Linna varandra?
3. Minna-Linna är klädd enligt samisk tradition. Ge exempel på detta.

Kapitel 3

1. Henrik är Johannes lillebror. De är lika men också olika. På vilket sätt är de olika?
2. I kapitlet framgår att Johannes är avundsjuk på sin bror Henrik. Varför är han det? Hur man se det i texten?
3. Har du någon gång känt avundsjuka? När då?
Vad var det som gjorde att du kände avundsjuka?
4. Johannes vill inte svara när hans mamma ringer. Varför inte det, tror du?

Kapitel 4

1. Vad får du reda på om miljön där Johannes befinner sig? Hur ser det ut där?
2. Johannes tänker på "att smita". Vad är det han vill smita ifrån?
3. Renarna verkar betyda mycket för Johannes. Hur ser man det i texten?

Kapitel 5

1. Johannes vågar inte berätta för sin mamma vad han går och tänker på. Vad är han rädd för?
2. Förutom Johannes och Henrik finns en till bror, Anders. Folk på byn säger att han inte är som alla andra. Vad betyder det?
3. Mamman vill inte att skolan ska göra en utredning. Varför inte, tror du?
4. Hur ser det ut på gårdarna där Johannes bor?

Loggskrivande - Text och tanke

Ett sätt att närma sig en skönlitterär text är att låta deltagarna inför, under och efter sin läsning skriva upp sådant som de fastnar för.

Det kan vara ord, fraser, stycken, en karaktär, en beskrivning eller en miljö.

De skriver också upp sidnumret från boken. Bredvid skriver de sedan sina reflektioner och tankar.

- Vad är det du har fastnat för?
- Vad var det som gjorde att du fastnade för just detta?
- Vad fick det dig att tänka på?

Diskutera och resonera i gruppen.

Diskussionsfrågor – Identitet, utanförskap och vi mot dom

I romanen finns många frågor som kan vara intressanta att diskutera i gruppen. Först får var och en skriva ner sina tankar kring de olika frågorna. Därefter får deltagarna parvis eller i mindre grupper diskutera frågorna.

Förslag på frågor att diskutera är:

Identitet

- a. Vem är jag?
- b. Vad är det som gör att jag är jag?
- c. Hur skapas en identitet?
- d. Vem är Johannes?
- e. Hur ser Johannes identitet ut?
- f. Tror du att det är svårare att hitta sin identitet idag jämfört med förr i tiden?

Utanförskap

- a. Många människor upplever ett utanförskap. Hur syns det i romanen Bara dra?
- b. Vilka av karaktärerna står utanför? På vilket sätt är de utanför?
Ge exempel från romanen.
- c. Varför blir vissa utanför?

Vi mot dom

- a. I romanen Bara dra kan man se ett vi mot dom. På vilket sätt?
- b. Vilka är ”vi” och vilka är ”dom” i romanen?
- c. Vilka anledningar eller förklaringar ges till denna uppdelning (vi mot dom) i romanen.